

**VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD
Commissievergaderingen
Agenda**

COMMISSIE VOOR WELZIJN, GEZONDHEID EN GEZIN

Dinsdag 15 maart 2022, om 14.30 uur

Brussels Hoofdstedelijk Parlement – Lombardstraat 69 – zaal 206

Voorzitter: Mevrouw **CARLA DEJONGHE**

1. Regeling van de werkzaamheden

2. Interpellatie (R.v.O., art. 61)

- Interpellatie van de heer Jan Busselen tot mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de hoge vraag naar hulp van jongeren bij mentale problemen

3. Vraag om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de Vlaamse Sociale Bescherming (VSB)

Samenstelling van de commissie

Vaste leden

De heer Juan Benjumea Moreno
De heer Arnaud Verstraete
Mevrouw Cieltje Van Achter
Mevrouw Carla Dejonghe
Mevrouw Els Rochette

Plaatsvervangers

Mevrouw Lotte Stoops
Mevrouw Soetkin Hoessen
De heer Gilles Verstraeten
De heer Guy Vanhengel
Mevrouw Hilde Sabbe

Datum van indiening: 17 februari 2022

Interpellatie van de heer Jan Busselen tot mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp: Hoge vraag naar hulp van jongeren bij mentale problemen

Geachte collegevoorzitter,

Brusselse psychologen kunnen de vraag voor hulp niet meer aan. Psychologe Charlotte Viaene liet dat al midden december optekenen: *“Er zijn mensen die een jaar na hun eerste telefoontje bellen, omdat ze nog altijd geen therapeut gezien hebben en hopen dat er nu wel plaats is. Dat is helaas niet het geval.”*

Ook twee jaar na de start van de pandemie weten we niet hoeveel jongeren specifiek wachten op geestelijke gezondheidszorg en welke hulp zij precies nodig hebben. Dat kaarten jeugdpsychiaters woensdagavond aan in het Vrt-programma ‘Pano’. *“Er is eigenlijk niemand die een goed overzicht heeft over alle wachtlijsten. Die informatie wordt niet goed samengebracht”*, zegt Sofie Crommen, voorzitter van de Vlaamse Vereniging voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie. Er zijn geen goede cijfers over wachttijden bij ambulante praktijken, zoals bij privépsychologen en -psychiaters, aldus Crommen. Maar ook de gesubsidieerde centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG) geven nog geen cijfers vrij voor 2021. Over het aantal wachtenden voor een opname in een psychiatrische instelling bestaat er eveneens weinig duidelijkheid.

Nochtans wijzen signalen uit de eerstelijnszorg erop dat de mentale impact bij jongeren van de pandemie nog niet is gaan liggen. Centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) deden vorig schooljaar bijvoorbeeld dubbel zoveel interventies voor jongeren met depressieve gevoelens of zelfmoordgedachten.

Uit de Brusselse Welzijnsbarometer 2020 bleek dat ongeveer 1 op de 5 Brusselaars een majeure depressie heeft, tegenover 6 % voor de coronacrisis. In diezelfde Welzijnsbarometer staat ook dat maar liefst driekwart van de Brusselaars in 2020 slaapstoornissen had, tegenover een derde voor de pandemie. Dat 30 % van de Brusselse bevolking inkomen heeft verloren door de coronapandemie zorgt ook voor een mentale stress. In 2020 steeg het aantal nieuwe aanvragen voor een leefloon bij het OCMW met 9,5 %, tegenover ongeveer 1 % in de jaren daarvoor. Daardoor wordt zorg ook uitgesteld.

Ook al lijkt de pandemie met de omikron-variant minder kwalijke gevolgen te hebben op het sociale en mentale leven. Toch verwachten specialisten nog een enorme golf aan patiënten. Mensen met een moeilijke rouwverwerking bv. Zorgverleners en anderen die ondanks enorme werkstress nu nog standhouden, uit verantwoordelijkheidsgevoel omdat de maatschappij op hen rekt, maar daarna hun weerslag zullen krijgen.

Mijn vragen zijn de volgende:

- Hebt u een zicht op de ernst van het probleem? Weet u hoeveel jongeren tussen 12 en 18 jaar niet terecht kunnen bij een jeugdpsycholoog of -psychiater?
- Heeft u overleg gehad met de Vlaamse ministers Wouter Beke en Benjamin Dalle omtrent deze problematiek?
- Hebt u overleg gehad met uw collega Alain Maron om de specifieke problematiek beter in kaart te kunnen brengen?

- Hebt u extra maatregelen genomen om de toevloed aan hulpvragen te beantwoorden?

Met dank voor uw antwoorden,

Jan Busselen

Datum van indiening: 16 februari 2022

Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp: Vlaamse Sociale Bescherming (VSB)

Geachte collegevoorzitter,

Het aantal Brusselaars dat is aangesloten bij de Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) stagneerde tussen 2015 en 2019 rond de 43.000. In 2020 daalde het aantal met anderhalf procent, maar een duidelijke verklaring daarvoor hebben we niet. Sinds 2006 is de VSB een kwart van haar Brusselse leden verloren. Proportioneel is de daling nog een stuk sterker, gezien de Brusselse bevolking sindsdien fors is toegenomen. In het complexe Brusselse zorglandschap, dat helaas te danken is aan de Zesde staatshervorming, is het belangrijk dat zo veel mogelijk Brusselaars hun weg vinden naar de VSB. Door het niet-verplichte karakter lopen heel wat Brusselaars het recht op een bijkomende sociale bescherming mis. De bekendheid van de VSB vormt echter een pijnpunt in Brussel.

Het laatste debat over dit onderwerp dateert van 10 juli 2020. In aanvulling van de off- en online basiscommunicatie nam de VGC in de voorbije jaren enkele initiatieven om de VSB te promoten. Zo gaf het Kenniscentrum Welzijn, Wonen en Zorg (WWZ) via lokale dienstencentra, mutualiteiten, ouderverenigingen, hogescholen en tal van organisaties infosessies op maat van burgers en intermediairen, o.a. over de voordelen van de aansluiting, de rechten op ondersteuning en meer gericht over de persoonsvolgende financiering (PVF) omdat het Vlaams regelgevend kader hierover enorm is veranderd. In 2019 werden duizenden folders verspreid onder bibliotheken, gemeenschapscentra, woonzorgcentra en andere zorginstellingen en ook via de webshop, op een postkaart en meegestuurd met het VGC-jaarverslag. In 2020 werden de folders nog breder verspreid, namelijk ook in o.a. onderwijsinstellingen en kinderdagverblijven.

U gaf in juli 2020 ook mee dat het Kenniscentrum WWZ in 2020 in opdracht van de VGC en de Vlaamse Gemeenschap meewerkt aan de toepassing van de VSB en de PVF in Brussel omdat de Vlaamse kaders aangepast moeten worden om dat te laten werken in Brussel met zijn specifieke context en verschillende bevoegde overheden.

De VGC bespreekt de evoluties van de VSB en de toepassing ervan met de bevoegde Vlaamse ministers en Administraties voor Welzijn en voor Brussel binnen de stuurgroep Woonzorg Brussel die wordt georganiseerd door Vlaams minister Benjamin Dalle, waarin het Kenniscentrum WWZ en het Huis voor Gezondheid eveneens betrokken zijn.

Het is belangrijk dat we de VSB in de markt zetten als een onderdeel van een ruimer, aantrekkelijk en goed werkend Vlaamse Gemeenschapsaanbod in Brussel. Daarbij is het cruciaal dat we niet alleen ouderen maar ook jongeren en bij uitbreiding niet-zorgbehoevenden overtuigen waarom dit systeem aantrekkelijk is en een belangrijke investering in de toekomst. Ik vraag me af hoe de campagnes verlopen zijn in 2020 en 2021 en of het effect van de extra promotie al terug te zien is in het aantal aansluitingen in 2021.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Hoe is de VSB gepromoot in 2021? Wat staat er gepland voor 2022?
- Hoeveel Brusselaars waren eind 2021 aangesloten bij de VSB? Is er een effect merkbaar door de opgedreven promotiecampagnes?
- Wanneer is de stuurgroep samengekomen om de evolutie en toepassing van de VSB te bespreken? Wat is er beslist?

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten